

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA CURS 2021-22

**4t NIVELL D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA
CIÈNCIES NATURALS**

INTRODUCCIÓ.

La programació que tot seguit presente és entesa com un **instrument de planificació del meu treball** per al present curs escolar i que conté una justificació, una contextualització i una explicació dels diferents elements curriculars. A més, presente l'organització d'objectius seleccionats, les competències clau del currículum amb les què estan relacionats, els continguts, la metodologia, els criteris d'avaluació, etc., inclosos al **Decret 108/2014**, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desenvolupa l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana, en funció de la normativa vigent, les característiques de l'entorn, del centre i del meu alumnat, per al **4t curs** d'Educació Primària, a l'àrea de **Ciències de la Naturalesa**.

Esta programació està configurada a través de la proposta **del llibre Arrels 4, d'Edicions Bromera**, que pretén contribuir a la introducció de la ciència i del mètode científic com a instrument d'aprenentatge i reflexió, fonamental per a bastir uns procediments de treball adequats i que proporcionen independència i capacitat per a progressar en l'autogestió del coneixement a través de la curiositat i que seran, imprescindibles per a l'adquisició de la resta d'aprenentatges curriculars.

Els materials que es presenten en el mateix van a ser adaptats a propostes metodològiques variades i, per tant, el llibre de text no es va a convertir en el centre de l'activitat de la meua aula, sinó que el vaig a inserir a la mateixa i em va a servir per a completar el conjunt d'experiències relacionades amb l'aprenentatge de la ciència i el mètode científic.

Respecte a la seua **justificació legal**, la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (LOE), modificada per la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la Millora de la Qualitat Educativa (LOMCE), en el seu **article 91** sobre les **funcions del professorat** determina que, entre altres, he de realitzar les següents: "La programació i l'ensenyament de les àrees, matèries i mòduls que tinguen encomanats." Per altre costat, el **Reial Decret 126/2014**, de 28 de febrer, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Primària, determina en el seu **article 3.2** que "els centres docents desenvoluparan i completaran, en el seu cas, el currículum de les diferents etapes i cicles en ús de la seua autonomia". El D108/2014 fixa en el seu article 11 els elements que, com a mínim, han de constar en les programacions didàctiques.

El propi [D108/2014](#) i la seua modificació pel [D88/2017](#), de 7 de juliol, del Consell, pel qual es modifica este Decret, serviran de base en tots els aspectes curriculars de la meua Programació. Per últim, dir que he tingut en compte [l'Ordre ECE/65/2015](#), de 21 de gener, per la què es descriuen les **relacions** entre les **competències**, els **continguts** i els **criteris d'avaluació** de l'Educació Primària, ja que **l'objectiu és potenciar l'aprenentatge per competències**, integrant-les a la resta d'elements curriculars per propiciar una renovació en la pràctica docent i en el procés d'ensenyament i aprenentatge.

L'adquisició eficaç d'estes **competències clau del currículum**, per part del meu l'alumnat i la seua contribució a l'aconseguiment dels objectius de l'etapa educativa, des d'un caràcter transversal i interdisciplinari, exigeix el disseny **d'activitats** que permeten al meu alumnat avançar cap els resultats d'aprenentatge de més d'una competència a la vegada.

Sobre la **justificació pràctica**, és a dir, les seues **finalitats**, ressalte les següents: ser un **instrument de planificació, desenvolupament i avaluació** del procés d'ensenyament i aprenentatge; **facilitar al màxim la meua pràctica docent**; assegurar la **coherència entre les intencions educatives i la pràctica** a l'aula; servir de **guia i referent** per a programar les **Unitats Didàctiques Integrades**; oferir el **marc de referència** per organitzar les mesures d'atenció a la diversitat del meu alumnat; **augmentar la meua competència com a professional** de l'ensenyament i **potenciar el treball d'equip** de tot el professorat.

Però, **com cal fer una Programació Didàctica?** Doncs, **l'article 12** del [D108/2014](#) determina els **passos que s'han de seguir** per a la seua correcta elaboració.

Tot seguit, presente la seua seqüència de forma resumida: **primer**, la Comissió de Coordinació Pedagògica (COCOPE) marca les directrius, reparteix les tasques i planteja un calendari de treball; **segon**, els Equips Docents, juntament amb els especialistes, elaboren les Programacions Didàctiques seguint les directrius i el pla de treball marcats, coordinats pel Cap d'Estudis; **tercer**, el/la director/a del centre comprova que les Programacions Didàctiques continguen els elements segons la normativa; en **quart** i últim lloc, la Inspecció d'Educació supervisa i realitza el seu seguiment.

La Programació que presente es **contextualitza** al **CEIP Virgen del Rosario**, a la ciutat de Torrent, província de València, on des de fa uns anys, la incorporació d'alumnat estranger és molt significativa. Actualment, trobem xiquets i xiquetes de més de 20 països del món i el fet que tinguen costums i cultures diferents ens ha portat a plantejar-se molts interrogants sobre la nostra pràctica educativa que van molt més enllà d'aconseguir la competència lingüística en els dos idiomes oficials de la Comunitat. Estem convençuts que la millor manera d'evitar la discriminació i el racisme és preservar la identitat de cada grup, conèixer i acceptar la diversitat per tal d'aconseguir la comprensió i l'enteniment. Totes les mesures educatives estan recollides al programa "Nuestro cole es de colores".

Es tracta d'un **col·legi de dues línies** que compta amb **7 unitats d'Educació Infantil (EI)** i **13 unitats d'Educació Primària (EP)**.

En referència als **llocs docents** són els que corresponen d'acord amb **l'Ordre 12/2013**, de 14 de març, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es fixen els criteris per a la determinació de les relacions de llocs de treball i es publiquen les **plantilles** tipus de les Escoles Infantils de II Cicle, dels Col·legis Públics d'Educació Primària i dels Centres d'Educació Especial de titularitat de la Generalitat Valenciana.

Respecte al **projecte lingüístic**, el centre presenta, en Educació Primària, un **Programa d'Educació Plurilingüe i Intercultural (Llei 4/2018)**, on el 57% de les matèries s'estudien en valencià, un 27% en castellà i un 17% en anglès.

Per últim, i per a aconseguir el bon funcionament del centre, este disposa d'una sèrie de **documents organitzatius bàsics** com són: el Projecte Educatiu (**PEC**), la Concreció Curricular, la Programació General Anual (**PGA**), el Pla de Foment Lector (**PFL**), el Pla d'Acció Tutorial (**PAT**), el **Pla d'Igualtat i Convivència (PIC)**, el Pla d'Atenció a la Diversitat i Inclusió Educativa (**PADIE**), el Pla d'Actuació per a la Millora (**PAM**), el **Plans de transició entre etapes**, i el **Pla d'Autoprotecció**, a més del Projecte Lingüístic del Centre (**PLC**) que he nomenat anteriorment.

A l'aula de 4t A hi ha una ràtio de 24 alumnes dels quals tres són de compensatòria amb coneixement de la llengua Valenciana. Hi ha 1 alumne repetidor i 1 alumne amb nivell IV de

resposta a la inclusió i 4 alumnes de nivell III.

A l'aula de 4t B hi ha 23 alumnes dels quals, 7 són xics i 16 són xiques. Hi ha 3 alumnes nouvingudes, d'aquestes 1 desconeix les dues llengües oficials, 1 solament coneix la llengua castellana i l'altra coneix les dues llengües. Hi ha 8 alumnes de nivell III.

2, 3 I 4 OBJECTIUS DE L'ÀREA VINCULATS AMB COMPETÈNCIES CLAU DEL CURRÍCULUM I CONTINGUTS I CRITERIS D'AVUACIÓ.

ÀREA DE CIÈNCIES NATURALS

2.2 OBJECTIUS ESPECÍFICS DE L'ÀREA PER A L'ETAPA D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA.

1. Explicar la nutrició i la reproducció de les plantes, i conèixer la fotosíntesi i la importància que aquesta té per a la vida a la Terra.
2. Classificar plantes per espècies segons criteris científics, com la reproducció o la morfologia, i reconèixer espècies utilitzant claus o pautes senzilles.
3. Desenvolupar actituds de respecte i de cura cap a les diferents formes de vida.
4. Explicar l'alimentació, la respiració i la reproducció en els mamífers, les aus, els rèptils, els amfibis i els peixos.
5. Conèixer les característiques dels diferents grups d'animals invertebrats i identificar-los.
6. Conèixer els aparells implicats en la funció de nutrició i de reproducció (aparell circulatori, aparell respiratori i aparell reproductor).
7. Actualitzar els aprenentatges relatius a la funció de reproducció humana.
8. Identificar i explicar les conseqüències per a la salut i el desenvolupament personal de determinats hàbits d'alimentació, higiene, exercici físic i descans.
9. Desenvolupar hàbits saludables d'alimentació, higiene i exercici físic, així com discriminar les activitats nocives per a la salut.
10. Observar, identificar, descriure i classificar alguns materials per les seues propietats.
11. Utilitzar diferents procediments per a la mesura del pes d'un cos.
12. Realitzar experiències senzilles que permeten predir canvis en el moviment, en la forma o en l'estat dels cossos per efecte de les forces.
13. Observar i explorar la utilitat de la palanca, la corriola i el pla inclinat.
14. Conèixer alguns dels invents i descobertes més importants de la història.
15. Conèixer els diferents tipus d'energia, les seues fonts i les màquines amb què s'obtenen.
16. Aprofundir en el coneixement i en l'experimentació amb les diferents forces conegudes.
17. Reflexionar a partir d'experiències amb la llum per a estudiar el comportament dels cossos.
18. Conèixer les funcions de les parts d'algunes màquines (corrioles, palanques, rodes i eixos, engranatges...) i el seu ús.
19. Analitzar les parts principals de màquines, les funcions de cada una i les fonts.
20. Buscar, seleccionar i organitzar informació concreta i rellevant, analitzar-la, obtenir conclusions, comunicar l'experiència, reflexionar sobre el procés seguit i comunicar-lo oralment i per escrit.
21. Consultar i utilitzar documents escrits, imatges i gràfics.
22. Desenvolupar estratègies adequades per a accedir a informació de textos de caràcter científic.
23. Manifestar autonomia en la planificació i en l'execució de les tasques i tindre iniciativa en la presa de decisions.

24. Utilitzar de manera adequada el vocabulari corresponent a cada un dels blocs de continguts.
25. Exposar oralment de forma ordenada i clara els continguts relacionats amb l'àrea manifestant la comprensió de textos.
26. Utilitzar de forma autònoma el tractament de textos.
27. Realitzar experiències i investigacions senzilles.
28. Realitzar un projecte, treballant de forma individual o en equip, i presentar-ne un informe, en suport de paper o digital.

COMPETÈNCIES CLAU DEL CURRÍCULUM	
1 ^a	Comunicació lingüística (CCL)
2 ^a	Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia (CM)
3 ^a	Competència digital (CD)
4 ^a	Aprendre a aprendre (CAA)
5 ^a	Competències socials i cíviques (CSC)
6 ^a	Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor (SIEE)
7 ^a	Consciència i expressions culturals (CEC)

BLOC 1- INICIACIÓ A L'ACTIVITAT CIENTÍFICA

OBJEC-TIUS D'ÀREA	CONTINGUTS	CRITERIS D'AVUACIÓ	CC
<p>20</p> <p>21</p> <p>22</p> <p>23</p> <p>24</p> <p>25</p> <p>26</p> <p>27</p> <p>28</p>	<p>-Formulació d'interrogants a partir d'un problema o qüestió.</p> <p>-Contrastació de dades de diferents fonts.</p> <p>-Realització de projectes d'experimentació i/o investigació sobre continguts científics.</p> <p>-Recollida d'informació sobre fets o fenòmens.</p> <p>-Desenrotllament d'hàbits de treball entorn de l'activitat científica.</p> <p>-Ús de diferents fonts d'informació, de diversos materials, així com de les TIC, complint les mesures necessàries de protecció i seguretat.</p> <p>-Localització i tractament de la informació de manera responsable per mitjà de ferramentes de busca i visualització digital en dispositius TIC.</p> <p>-Organització i representació del text de manera creativa utilitzant ferramentes d'edició de continguts digitals que permeten incloure-hi formats de caràcter i manipulació bàsica d'imatges.</p> <p>-Emmagatzematge de la informació digital utilitzant aplicacions de gestió de la informació seguint un esquema de classificació senzill. Respecte per les llicències d'ús, modificació i distribució de continguts reutilitzats generats per altres.</p> <p>-Exposició d'idees i opinions per mitjà de les ferramentes de comunicació més comuna en dispositius de les TIC. -Enviament i recepció de continguts digitals per mitjà de ferramentes comunes en dispositius de les TIC que ho permeten amb l'objecte de compartir informació.</p> <p>-Lectura de textos propis de la temàtica a investigar.</p>	<p>BL1.1. Formular conjectures o suggerir deduccions senzilles a partir d'esquemes proporcionats pel docent sobre els canvis o processos relacionats amb el ser humà i la salut, els sers vius, la matèria i l'energia i la tecnologia, determinant els conceptes clau i establint els mètodes i instruments més adequats.</p> <p>BL1.2. Obtindre de manera autònoma informació per mitjà de l'observació i l'experimentació sobre fets i fenòmens del seu entorn, reconeixent els canvis provocats per les seues interaccions i registrar la informació per mitjà de textos utilitzant mitjans digitals d'emmagatzematge i cuidant del seu bon ús i manteniment.</p> <p>BL1.3. Utilitzar esquemes, gràfiques i mapes per a representar la informació rellevant d'un fet o la seua evolució i destacar-ne la relació amb altres fets o la seua rellevància per a la salut a títol individual, social i mediambiental.</p> <p>BL1.4. Comunicar oralment i per escrit (text narratiu) les conclusions de l'experiència realitzada, fent referència a les estratègies seguides utilitzant suport paper i/o digital</p> <p>BL1.5. Participar en equips de treball i fer la part de tasca que li correspon per a aconseguir metes</p>	<p>CMCT CAA</p> <p>CMCT CD CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CSC CAA SIEE</p>

BLOC 2.- EL SER HUMÀ I LA SALUT

OBJEC-TIUS D'ÀREA	CONTINGUTS	CRITERIS D'AVAUACIÓ	CC
3 6 8 9 21	<ul style="list-style-type: none"> -Morfologia externa del cos. -Els òrgans dels sentits i les seues funcions. -Ús d'imatges, gràfics i dibuixos -Hàbits posturals (postura corporal correcta a l'asseure's, desplaçar-se, transport de càrregues) per a previndre malalties funcionals, com escoliosi, lumbàlgies, dolor cervical, etc. -Prevenió dels riscos per a la salut físics (lesions osteomusculars, tensió ocular, etc.) derivats de l'ús de les TIC. -Exploració dels sentiments i emocions pròpies i dels companys 	<p>BL2.1. Identificar les transformacions que es produïxen en el propi cos per mitjà de l'observació d'un mateix i dels altres.</p> <p>BL2.2. Relacionar i adoptar hàbits posturals correctes per a previndre malalties funcionals.</p> <p>BL2.3. Reconèixer emocions i sentiments propis i aliens en accions en diverses manifestacions de l'entorn pròxim, reflexionant i extraient conclusions per a per a expressar-los de manera respectuosa i creativa.</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT SIEE</p> <p>SIEE</p>

BLOC 3.- ELS ÈSSERS VIUS

OBJEC-TIUS D'ÀREA	CONTINGUTS	CRITERIS D'AVAUACIÓ	CC
1 2 3 4 6 7 21 28	<ul style="list-style-type: none"> -Vertebrats (peixos, amfibis, rèptils, aus, mamífers) i invertebrats (artròpodes, mol·luscos, esponges, equinoderms, meduses, cucs). -Estructura interna i externa. -L'agricultura, estudi i cultiu d'espècies vegetals en l'aula/laboratori/hort escolar. -El procés de la fotosíntesi. -Relació del ser humà amb els animals i la seua cura. -Ús de material didàctic visual: làmines, gràfics, fotografies, etc. 	<p>BL3.1. Observar i identificar l'estructura interna i externa dels vertebrats i invertebrats, per mitjà de l'ús de material visual.</p> <p>BL3.2. Observar i identificar elements relacionats amb l'agricultura, el cultiu d'espècies i la seua cura, especialment del fenomen de la fotosíntesi, a través de l'observació i experimentació.</p> <p>BL3.3. Observar i identificar les diferents relacions</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT</p> <p>CMCT CSC</p>

	<ul style="list-style-type: none"> -Relacions alimentàries: les cadenes alimentàries. -Altres relacions, com per exemple: mutualisme, parasitisme, etc. -Causes d'extinció d'espècies relacionades amb les cadenes alimentàries. 	establides en els ecosistemes i algunes causes de l'extinció d'espècies relacionades amb les cadenes alimentàries, reconeixent accions de conservació i millora del medi ambient i proposant actuacions per a la seua cura.	
--	---	---	--

BLOC 4.- MATÈRIA I ENERGIA

OBJEC-TIUS D'ÀREA	CONTINGUTS	CRITERIS D'AVUACIÓ	CC
10 12 15 16 17	<ul style="list-style-type: none"> -Classificació dels materials per les seues propietats, com per exemple: duresa, flexibilitat, etc. -Tipus d'energia i les seues transformacions. -Principals usos de l'energia i el seu consum responsable. -Comportament dels cossos davant de la llum: reflexió i refracció, espills i lents - La llum i els colors: descomposició de la llum blanca. - Força de fregament i velocitat. 	<p>BL4.1. Examinar i classificar materials per les seues propietats, per mitjà de l'observació i experimentació.</p> <p>BL4.2 . Diferenciar formes d'energia, així com algunes de les principals característiques i utilitats, justificant la necessitat del seu consum responsable.</p> <p>BL4.3. Planificar i realitzar experiències senzilles per a reconèixer el comportament dels cossos davant de la llum, la força de fregament i velocitat, respectant les normes d'ús, de seguretat i de conservació dels instruments i dels materials de treball en l'aula</p>	<p>CMCT</p> <p>CMCT CSC</p> <p>CMCT SIEE</p>

BLOC 5.- LA TECNOLOGIA, OBJECTES I MÀQUINES

OBJEC-TIUS D'ÀREA	CONTINGUTS	CRITERIS D'AVUACIÓ	CC
9 10 13	<ul style="list-style-type: none"> -Anàlisi del funcionament de màquines i aparells de valor o interès cultural, històric o etnogràfic (molins, sènies, romanes, balances, trabuquets, catapultes, etc.). 	BL5.1 Explorar i classificar màquines i aparells de valor o interès cultural, històric o etnogràfic, com per exemple molins, sènies, etc., i reconèixer la seua	CMCT CSC

<p>18 19 28</p>	<p>-Anàlisi d'objectes i màquines senzilles del nostre entorn més immediat i construcció d'objectes i/o màquines senzilles.</p> <p>-La ciència: present i futur de la societat. La presència de la ciència i la tecnologia en la societat, en l'escola, en la llar, en la cultura i l'oci. Beneficis i riscos de les tecnologia i productes.</p> <p>-Anàlisi de les necessitats pròpies d'ús de les TIC per a resoldre problemes de la vida real.</p> <p>-Avanços de la ciència que milloren la salut</p> <p>-Avanços científics relacionats amb els materials.</p>	<p>utilitat i els principis bàsics del seu funcionament, utilitzant diverses ferramentes respectant les normes de seguretat.</p> <p>BL5.2. Dissenyar i construir màquines utilitzant operadors i materials apropiats, proporcionant informació sobre quines estratègies han utilitzat i avaluant-ne el resultat.</p> <p>BL5.3. Qüestionar i debatre la importància de la tecnologia en la vida quotidiana i d'alguns avanços de la ciència que milloren la salut i reconèixer la seua contribució a les necessitats humanes</p>	<p>CMCT SIEE</p> <p>CMCT CSC</p>
--	---	---	--

5.UNITATS DIDÀCTIQUES.

En la programació de les unitats didàctiques consten els continguts, els criteris d'avaluació i els estàndards d'aprenentatge avaluable vinculats a aquests, els descriptors que treballen els objectius específics de cada unitat i les competències bàsiques vinculades a cada proposta de treball de les que apareixen en el llibre *Arrels 4 –Projecte Explora*, d'Edicions Bromera.

Tanmateix, totes les actuacions i propostes que fan referència a una major concreció dels continguts dels diferents àmbits que es pretenen assolir en cada activitat que faig a l'aula, com d'avaluació, desenvolupament metodològics de cadascuna de les activitats, les estratègies d'aplicació, propostes de motivació i propostes de variacions d'activitats les trobe a la guia didàctica del mateix.

DISTRIBUCIÓ DE LES 6 UNITATS DIDÀCTIQUES.

TRIMESTRE	Nº	TITOL
	1	Un cos per a tota la vida.
	2	Animals sense columna.
2º	3	Animals vertebrats i ecosistemes.
	4	Sòl, plantes i conreus.
3º	5	Matèria, força i energia.
	6	Màquines i invents.

CIÈNCIES DE LA NATURA 4t

UNITAT DIDÀCTICA 1.- UN COS PER A TOTA LA VIDA

CONTINGUTS	COMPETÈNCIES CLAU	CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE
El cos humà i la seua composició: cèl·lules, teixits, òrgans i sistemes.	CCLI CMCT CAA SIEE CD	1.Introduir la composició del cos humà: cèl·lules, teixits, òrgans i sistemes.	BL2:1.1
Les parts del cos humà.	CCLI CMCT CAA CSC	2.Reconèixer les parts del cos: cap, tronc i extremitats.	BL2:2.1
Els òrgans dels sentits: ull, orella, llengua, nas i pell.	CCLI CMCT CSC CD	3.Identificar els òrgans dels sentits: ull, orella, llengua, nas i pell.	BL2:1.1
El cicle vital: infantesa, joventut, maduresa i vellesa.	CCLI CMCT CAA CEC	4.Classificar les etapes de la vida: infantesa, joventut, maduresa i vellesa.	BL2:1.1

ACTIVITATS DIGITALS: VEURE LA CARPETA DE MATERIALS PREPARATS.

UNITAT DIDÀCTICA 2.- ANIMALS SENSE COLUMNA

CONTINGUTS	COMPETÈNCIES CLAU	CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE
Els animals invertebrats.	CCLI CMCT CAA	1.Introduir les característiques principals dels invertebrats.	BL3:2.2

	SIEE CD		
La classificació dels invertebrats.	CCLI CMCT CAA CSC	2. Entendre i distingir la classificació d'animals invertebrats.	BL3:2.2
Les característiques dels invertebrats.	CCLI CMCT CSC CD	3. Conèixer les característiques principals de cada grup d'invertebrats.	BL3:2.2
Cicles de vida diferents.	CCLI CMCT CAA CEC	4. Classificar les etapes de la vida: infantesa, joventut, maduresa i vellesa. 5. Analitzar i explicar els cicles vitals diferents.	BL3:2.2

ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIA: QUADERN DE CAMP D'ANIMALS INVERTEBRATS.
ACTIVITATS DIGITALS: VEURE LA CARPETA DE MATERIALS PREPARATS.

UNITAT DIDÀCTICA 3.- ANIMALS VERTEBRATS I ECOSISTEMES

CONTINGUTS	COMPETÈNCIES CLAU	CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE
Els animals vertebrats.	CCLI CMCT CAA SIEE CD	1. Introduir les característiques principals dels vertebrats.	BL3:2.2
Els amfibis.	CCLI CMCT CAA CD	2. Identificar els amfibis: la metamorfosi de la granota.	BL3:2.2
Els mamífers: característiques i classes.	CCLI CMCT CD CAA	3. Conèixer les característiques principals dels mamífers.	BL3:2.2

Els ocells, els rèptils i els peixos.	SIEE CCLI CMCT CAA SIEE	4. Fer la definició d'ocell, rèptil i peix.	BL3:2.2
Els ecosistemes.	CCLI CMCT CAA SIEE CEC	5. Analitzar i explicar els ecosistemes.	BL3:2.2

ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIA: PANELL DE LES RELACIONS EN LA CADENA ALIMENTÀRIA.
ACTIVITATS DIGITALS: VEURE LA CARPETA DE MATERIALS PREPARATS.

UNITAT DIDÀCTICA 4.- SÒL, PLANTES I CONREUS

CONTINGUTS	COMPETÈNCIES CLAU	CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE
El sòl i la seua composició.	CCLI CMCT CAA SIEE CD	1. Determinar el concepte de sòl i la seua composició.	BL1:1.1
Les plantes: alimentació i reproducció.	CCLI CMCT CAA CD	2. Estudiar l'alimentació, la respiració i la reproducció de les plantes.	BL1:1.1/1.2
Els conreus.	CCLI CMCT	3. Classificar els conreus.	BL1:1.1

ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIA: PLANTAR LLENTILLES.
ACTIVITAT EXTRAESCOLAR: VISITA AL CENTRE AMBIENTAL DEL VEDAT.
ACTIVITATS DIGITALS: VEURE LA CARPETA DE MATERIALS PREPARATS.

UNITAT DIDÀCTICA 5.- MATÈRIA, FORÇA I ENERGIA

CONTINGUTS	COMPETÈNCIES CLAU	CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE
La matèria.	CCLI CMCT CAA	1. Introduir el concepte de matèria.	BL4:1.1
Els materials: procedència i propietats.	CCLI CMCT CAA	2. Classificar els materials i identificar les seues característiques.	BL4:1.1
L'energia. Fonts renovables i no renovables.	CCLI CMCT CD CAA SIEE	3. Conèixer el concepte d'energia i distingir les seues fonts.	BL4:4.2/4.3
La llum: reflexió i refracció. Espills.	CCLI CMCT CAA SIEE	4. Assenyalar fonts lluminoses i les seues característiques.	BL1:1.1
Els molinet de vent.	CCLI CMCT CAA SIEE	5. Afavorir la imaginació mitjançant la construcció d'un molinet de vent.	BL4:5.7

ACTIVITAT COMPLEMENTÀRIA: EXPOSICIÓ DE DIFERENTS TIPUS DE MATERIALS PER A COMPROBAR EXPOSICIÓ I CARACTERÍSTIQUES.

ACTIVITATS DIGITALS: VEURE LA CARPETA DE MATERIALS PREPARATS.

UNITAT DIDÀCTICA 6.- MÀQUINES I INVENTS

CONTINGUTS	COMPETÈNCIES CLAU	CRITERIS D'AVUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE
Eines i màquines.	CCLI CMCT CAA	Introduir el concepte d'eina i de màquina.	BL5:1.1/1.2
Les màquines simples.	CCLI CMCT CAA	Classificar les màquines en simples i compostes.	BL5:1.1/1.2
La palanca: què és i tipus de palanca.	CCLI CMCT CD	CAA SIEE	BL5:1.1/1.2/1.3
Els mecanismes.	CCLI CMCT	CAA SIEE	BL5:1.3
Les màquines tradicionals (la sènia) i les màquines del futur (els robots).	CCLI CMCT	CAA SIEE	BL5:1.1
La tecnologia.	CCLI CMCT CAA SIEE	Analitzar el passat, el present i el futur de la tecnologia.	BL5:1.1/1.2/1.3/2.1
Invents que milloren la nostra vida.	CCLI CMCT CAA SIEE	Conèixer invents que milloren la nostra vida.	BL5:3.5

ACTIVITATS DIGITALS: VEURE LA CARPETA DE MATERIALS PREPARATS.

6.METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES.

A l'article 2 del RD126/2014 es defineix el concepte de **metodologia** com *el conjunt d'estratègies, procediments i accions organitzades i planificades pel professorat, de manera conscient i reflexiva, amb la finalitat de possibilitar l'aprenentatge de l'alumnat i l'èxit dels objectius plantejats.*

La base legal de la metodologia a utilitzar en la programació didàctica, la trobem en la **LOE**, en la seua redacció donada per la **LOMCE**, que estableix al seu **article 16** sobre els **principis generals** que: "L'acció educativa en esta etapa procurarà la integració de les diverses experiències i aprenentatges de l'alumnat, i s'adaptarà als seus ritmes d'aprenentatge".

Així mateix, al seu **article 19** sobre **principis pedagògics**, determina que: "En esta etapa es posarà especial èmfasi en l'atenció a la diversitat de l'alumnat, en l'atenció individualitzada, en la prevenció de dificultats d'aprenentatge i en la posada en marxa de mecanismes de reforç, tant prompte com es detecten estes dificultats".

La posada en funcionament d'esta base legal suposa la utilització d'una sèrie de principis educatius, l'eficàcia dels quals ha sigut contrastada en les últimes dècades. Cal ressaltar entre estos **principis generals de metodologia** que fem servir: **Motivació**, imprescindible per a qualsevol aprenentatge; **Individualització**, cada alumne és diferent (base de l'atenció a la diversitat); **Socialització**, donat que l'escola és un agent socialitzador per excel·lència; **Activitat**, ja que els xiquets/es aprenen fent; **Globalització**, perquè la realitat és un tot global, tots els coneixements estan interrelacionats i l'alumnat aprèn globalment; **Interès**, que està molt relacionat amb la motivació; **Gradualitat**, perquè cal partir d'allò més simple a allò més complex; **Autonomia**, molt relacionada amb l'empreniment en Educació Primària; **Normalització**, **integració** i **inclusió**, que suposa impartir el currículum dins de la classe tenint molt en compte la inclusivitat; **Transferència** o **funcionalitat**, és a dir, que allò après servisca per a qualsevol situació; **Avaluació**, que ha de ser contínua, global, formativa, integradora, ...

D'altra banda, cal posar també en funcionament estos **principis de tall constructivista**: com partir dels **coneixements previs** de l'alumnat i tindre en compte el seu nivell de desenvolupament; construir **aprenentatges significatius**, millor que memorístics; potenciar un **clima d'afectivitat** a l'aula; utilitzar el **joc** i la **gammificació** com a recurs didàctic; desenvolupar la **capacitat d'aprendre a aprendre**; gestionar adequadament els recursos didàctics i, en especial, les Tecnologies de la Informació i la Comunicació; i afavorir la participació de la **família**.

Respecte als **recursos didàctics i organitzatius**, tot seguit trobem la seua classificació:

RECURSOS			
MATERIALS Amb què?	<p>Faig ús de la pròpia infraestructura del centre amb els múltiples elements que la componen, dependències, equipament, mobiliari, material fungible, etc., i en especial els recursos de la Tecnologia de la Informació i la Comunicació, de gran importància.</p> <p>Al llarg del curs, per a assegurar la revisió dels continguts del currículum, el meu alumnat farà servir els materials següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arrels 4 – Projecte Explora (Edicions Bromera): llibre de ciències per a 4t EP, amb treball d'observació i comprovació de dades, experiments... • Recursos sonors en anglès del llibre Arrels 4. • Activitats digitals interactives vinculades al llibre. • Fitxes d'atenció a la diversitat (reforç i ampliació). 		
PERSONALS Qui?	El meu treball com a docent no és un treball aïllat, sinó en equip, per tant, conte amb persones i institucions que col·laboren en portar endavant esta programació didàctica.		
	AGENTS INTERNES	AGENTS EXTERNES	
	Equip docent, mestre de suport, especialistes de les diverses àrees, especialistes d'Educació Especial (PT, AiL,...), orientador/a del centre, equip directiu, les pròpies famílies i l'AMPA.	CEFIRE, Ajuntament, Serveis Socials, Centre de Salut, Inspecció Educativa, CAS, ...	
ORGANIZATIUS Cóm?	ESPAI	<p>Faig ús de diferents espais del centre, principalment l'aula ordinària. Respecte a l'organització del grup-classe cal dir que es fan servir diferents tipus d'agrupaments en funció de l'activitat a desenvolupar.</p> <p>També faig ús dels espais exteriors propers a l'escola i d'interès per al meu alumnat (biblioteca i ràdio municipals, teatre, agència de viatges,...).</p>	
	TEMPORALITZACIÓ	Anualment fem la següent distribució horària a les àrees de ciències, aprofitant les quatre sessions setmanals, i alternant una unitat de Naturals amb una de Socials:	
		DISTRIBUCIÓ DE LES UNITATS	
		2 ^a quinzena octubre	U1: UN COS PER A TOTA LA VIDA.
		2 ^a quinzena novembre	U2: ANIMALS SENSE COLUMNA.
		2 ^a quinzena gener	U3: ANIMALS VERTEBRATS I ECOSISTEMES.
		2 ^a quinzena febrer	U4: SÒL, PLANTES I CONREUS.
		2 ^a quinzena març	U5: MATÈRIA, FORÇA I ENERGIA.
1 ^a quinzena maig	U6: MÀQUINES I INVENTS.		

Pel que fa als **critèris de selecció dels materials treballats**, la selecció l'he fet atenent als següents criteris:

- Adequació al nivell general de l'alumnat del meu grup i al nivell específic de l'alumnat amb NEE.
- Presentació atractiva i lúdica dels materials.
- Materials en la llengua vehicular del centre.
- Adequada progressió en l'aprenentatge.
- Material d'atenció a la diversitat variat i coordinat amb el manual utilitzat a l'aula.
- Activitats adequades als objectiu que es pretenen treballar i assolir.

Respecte als **critèris d'utilització**, per a fer servir els materials he tingut en compte:

- L'adequació al moment del procés d'aprenentatge del meu grup.
- L'adequació als objectius que pretenc aconseguir.
- La possibilitat de fer més atractiu este procés d'ensenyament.

En atenció als diferents ritmes i nivells que poden donar-se en el meu grup, i sempre atenent a la diversitat, he planificat **DIFERENTS TIPUS D'ACTIVITATS I ESTRATÈGIES D'ENSENYAMENT I APRENTATGE.**

L'aprenentatge se sustentará en un seguit d'activitats que es concretaran en el desenvolupament de les unitats didàctiques, sobretot les plantejades **en el manual Arrels 4 – Projecte Explora, d'Edicions Bromera.**

Activitats complementàries/ extraescolars.

Les activitats complementàries i o extraescolars a la programació estaran configurades al voltant dels següents paràmetres i incloses en la PGA.

Estes activitats les porte a terme utilitzant diferents **estratègies d'ensenyament i d'aprenentatge**, basades en l'**exposició dels continguts** per la meua part, en la utilització de les **TIC**, sempre intentant potenciar la socialització i la inclusió del meu alumnat, i portant a terme **estratègies d'aprenentatge per descobriment**, basades en la indagació i la investigació.

AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT. ESTÀNDARDS D'APRENTATGE AVALUABLES. AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT.

La **base legal** de l'avaluació en Educació Primària la trobem a l'**article 20 de la LOE** en la seua redacció donada per la **LOMCE**. Així mateix, al **RD126/2014**, articles 11 (**promoció**) i 12 (**avaluacions**); als articles 6-7, 8-9 i 10 del **D108/2014** i de forma més específica en l'**Orde 89/2014**, del 9 de desembre, sobre documents oficials d'avaluació i altres qüestions organitzatives com la permanència extraordinària (article 101) i flexibilització curricular (article 11).

Sobre les seues **característiques**, cal dir que l'avaluació en Primària és **contínua, formativa** i **integradora**, tenint en compte els resultats en totes les àrees. Temporalment realitze una avaluació **inicial**, una avaluació **contínua** amb caràcter formatiu i una avaluació **final**.

En este sentit, l'**avaluació** dels processos d'aprenentatge del meu **alumnat** serà **contínua** i **global**, i tindrà en compte els seu progrés en el conjunt de les àrees.

Este **caràcter continu de l'avaluació** té com a objectiu principal detectar les dificultats en el moments en què es produeixen, analitzar les seues causes i, en conseqüència, reorientar la meua intervenció educativa i adequar-la a la diversitat de capacitats, ritmes d'aprenentatge, interessos i motivacions del meu alumnat.

Dins del procés d'ensenyament i aprenentatge, l'equip docent, baix la meua coordinació com a tutora, celebrarà sessions d'avaluació per valorar els aprenentatges del meu alumnat. Com ja he comentat, realitzaré **tres sessions d'avaluació durant el curs**, una per trimestre, **a més d'una avaluació inicial** durant el primer mes lectiu.

A l'**avaluació inicial** on faig constar els coneixements previs dels quals parteix el meu alumnat, mitjançant l'elaboració de les proves inicials corresponents, anotant els resultats a nivell individual i de grup de la classe.

A més, en cadascuna de les sessions d'avaluació que tindrem anotaré a l'acta els acords aconseguits, les decisions adoptades i la informació que cal transmetre als representants legals del meu alumnat sobre el seu procés educatiu.

Els resultats de l'avaluació s'expressen en els següents nivells: Insuficient (IN) per a les qualificacions negatives, Suficient (SU), Bé (BE), Notable (NT) o Excel·lent (EX) per a les qualificacions positives. Per a l'**avaluació contínua** utilitze tècniques i instruments d'avaluació

que especificaré una mica més endavant. Respecte a les decisions sobre promoció de l'alumnat, s'adoptaran en **l'última sessió d'avaluació del curs escolar (avaluació sumativa i final)**, en el context del procés d'avaluació contínua, tenint en compte que l'alumnat que accedisca al curs següent amb avaluació negativa en alguna de les àrees del curs o cursos precedents, rebrà els suports necessaris per a la recuperació d'estes (**art. 7 D.108/2014**), sent els referents de la promoció els criteris d'avaluació de l'àrea i curs corresponent, i la concreció que realitze en la PD (**art. 8 D108/2014**), tenint especial consideració l'àrea de *Ciències de la Naturalesa*. Resulta imprescindible, per tant, la utilització de criteris d'avaluació i de qualificació.

Els **criteris d'avaluació** estan redactats en termes **competencials** i han de servir de referència per valorar els aspectes adquirits i consolidats, però també aquells que es presenten dificultosos o que no han sigut adquirits pel meu alumnat. Estos criteris apareixen al **D108/2014** i *descriuen allò que es vol valorar i que l'alumnat ha d'aconseguir, tant en coneixements com en competències, responent al que es pretén assolir en l'assignatura*. Per això, en cadascuna de les meues UD he dissenyat uns criteris d'avaluació relacionats amb els objectius que pretenc que aconseguisca el meu alumnat.

AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT.

D'acord amb allò establert a **l'article 12 del RD126/2014**, de 28 de febrer, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Primària, i a **l'article 6.2 del D108/2014**, com a mestra **he d'avaluar l'aprenentatge del meu alumnat, però també la meua pràctica docent**, i per tant cal establir una sèrie **d'indicadors d'èxit** en la meua programació didàctica.

L'objectiu és aconseguir una acció pedagògica de qualitat per intentar millorar la meua activitat docent. Només reflexionant sobre la manera de treballar i posant els mitjans adequats per millorar-la podré esmenar les possibles deficiències i dificultats i, per tant, avançar de forma correcta.

En este sentit, presente un **instrument d'avaluació de la meua pràctica docent**, que, a la mateixa vegada, és aplicable a l'avaluació de la meua pròpia programació didàctica, la qual conté una sèrie d'indicadors d'èxit de bones pràctiques docents, una escala d'autoavaluació, així com un apartat per a especificar les dificultats sorgides i unes propostes de millora de cada indicador d'èxit avaluat.

EN RELACIÓ AMB OBJECTIUS, CONTINGUTS I CRITERIS D'AVALUACIÓ	SÍ	NO	OBSERVACIONS
He contextualitzat en relació amb el nivell de desenvolupament i competència de l'alumnat			
Les activitats són coherents amb els objectius contemplats			
Relació entre objectius i criteris d'avaluació			
Contemple objectius i continguts de fets, procediments i actituds			
Les unitats es desenvolupen en espais de temps amplis			
La seqüència dels continguts facilita el repàs			
Establis uns mínims de suficiència en els criteris d'avaluació			
Les activitats desenvolupen suficientment els diferents tipus de continguts			
Les activitats afavoreixen el desenvolupament d'aprenentatges diferents			
Les activitats afavoreixen el desenvolupament de la creativitat			
Les activitats estan dissenyades en consideració dels interessos dels meus alumnes i resulten motivadores			
EN RELACIÓ AMB LA METODOLOGIA			
Els meus alumnes participen en la formulació dels objectius, continguts i activitats			
Introduïsc habitualment el tema			
Oriente individualment el treball dels meus alumnes			
Utilitze materials d'elaboració pròpia			
Atenc a la diversitat dins del meu grup			
L'AVALUACIÓ			
Valore el treball en classe i en casa			
Inclouïsc activitats de suport i ampliació			
Coneixen els criteris d'avaluació els meus alumnes i les famílies			
Corregisc els meus errors immediatament			
L'avaluació és continua			

Qüestionari d'autoavaluació PRÀCTICA DOCENT	Tutor/a	CURS	TRIMESTRE

INDICADORS	Valoració (1-4) de menor a major grau de satisfacció	Observacions i propostes de millora
-------------------	---	--

En relació amb els objectius, continguts i criteris d'avaluació programats.		
--	--	--

<i>La PD i les UDD estan ben contextualitzades, en relació amb el nivell de desenvolupament i la competència del meu alumnat.</i>		
<i>He plantejat activitats coherents, d'acord amb els objectius establerts.</i>		
<i>Hi ha relació entre els objectius i els criteris d'avaluació.</i>		
<i>Tinc en compte l'educació en valors.</i>		
<i>La seqüenciació dels continguts facilita l'aprenentatge.</i>		
<i>Es relacionen els continguts i les activitats amb els interessos i coneixements previs del meu alumnat.</i>		
<i>Plantege activitats que assegurin l'adquisició dels objectius i continguts didàctics previstos.</i>		
<i>Les activitats afavoreixen el desenvolupament d'aprenentatge significatiu.</i>		
<i>Les activitats afavoreixen el desenvolupament de la creativitat.</i>		
<i>Propose activitats variades i adequades als diferents ritmes d'aprenentatge del meu alumnat.</i>		

En relació amb la metodologia.		
---------------------------------------	--	--

<i>Distribuisco el temps adequadament.</i>		
<i>Mantinc l'interès de l'alumnat partint de la seua experiència, amb un llenguatge clar i adaptat.</i>		
<i>Treballo diversos agrupaments a l'aula.</i>		
<i>Utilitze recursos variats i d'elaboració pròpia.</i>		

En relació amb el meu alumnat.		
---------------------------------------	--	--

<i>Proporciono al meu alumnat informació sobre l'execució de les tasques i indicacions sobre com podem millorar-les.</i>		
<i>Motive al meu alumnat perquè realitzen les activitats.</i>		
<i>Els ensenyo a usar les TIC de manera adequada i de forma autònoma.</i>		
<i>Sóc equitativa amb tots i mostro imparcialitat.</i>		
<i>Els ofercisc suport sempre que el necessiten.</i>		

En relació amb les famílies.		
-------------------------------------	--	--

<i>Els proporciono informació de manera periòdica i amb un llenguatge clar i senzill.</i>		
---	--	--

Col·labore amb les famílies en les activitats escolars i complementàries.		
Realitze sessions de tutoria periòdicament.		

En relació amb l'avaluació.		
Revise i corregisc freqüentment els continguts, activitats i propostes.		
Incloc activitats complementàries de suport i ampliació.		
L'avaluació és contínua, global i sistemàtica.		
Proporcione informació al meu alumnat sobre l'execució de les tasques i sobre com poden millorar-les, afavorint també els processos d'autoavaluació.		
En cas d'observar objectius insuficientment assolits propose noves activitats que faciliten la seua adquisició.		

Estos criteris d'avaluació es desglossen en **estàndards d'aprenentatge avaluable**, tal i **como es mostren a cada unitat didàctica**, i són definits com *les especificacions dels criteris d'avaluació que permeten definir els resultats d'aprenentatge i que concreten allò que l'alumnat ha de saber, comprendre i saber fer en cada assignatura, han de ser observables, mesurables i avaluable*, i han de permetre graduar el rendiment o èxit assolits.

Els criteris d'avaluació seran els referents per decidir sobre les qualificacions del meu alumnat, així com la seua promoció al curs vinent. No obstant, he de comptar amb els anomenats **criteris de qualificació** que, d'alguna forma, serveixen de complements als anteriors criteris d'avaluació.

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ	Àrea CIÈNCIES DE LA NATURALES	
	QUÈ VALOREM?	CÒM HO VALOREM?
Adquisició de continguts treballats en les diferents UD	Control de cada unitat	60%
Deures i treballs	Resolució de tasques, treballs individuals i grupals, exposicions, observació sistemàtica, full de seguiment.	30%
Actituds dins i fora de l'aula, esforç, entusiasme, interès i ajuda a companys.	Registre d'actituds, plataforma digital.	20%

Per últim, **als pares i/o tutors legals** del meu alumnat els informe dels resultats i processos d'avaluació a través de diferents **canals d'informació** com són: l'**Agenda**, les **tutories** individuals,

les **reunions** col·lectives, la plataforma de gestió del comportament **ClassDojo**, i els **Butlletins** trimestrals d'avaluació.

Pel que fa a les **activitats de reforç i ampliació**, són un conjunt d'actuacions, amb o sense suport escrit o multimèdia, que potencien, faciliten i possibiliten l'adquisició excel·lent dels objectius de l'assignatura de *Ciències de la Naturalesa per al quart curs de primària*, alhora que ens permeten un millor desenvolupament de les competències bàsiques.

Les possibilitats, en aquest sentit, són:

- **Fitxes d'atenció a la diversitat** vinculades al manual *Arrels 4 – Projecte Explora* d'Edicions Bromera proporcionen material adequat per a l'alumnat amb necessitat de suport o amb possibilitat d'assolir altres capacitats.
- **Resolució d'activitats digitals** del llibre *Arrels 4 – Projecte Explora* d'Edicions Bromera.

Biblioteca d'aula.

- Làmines relacionades amb els blocs de continguts del currículum.
- Visionat de pel·lícules i documentals relacionats amb els continguts del currículum.

MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA.

A l'**escola inclusiva** que contempla el nostre Sistema Educatiu, cal **atendre a l'alumnat en funció de les seues capacitats, interessos i motivacions**. Els alumnes necessiten respostes educatives diferenciades, i les causes d'esta situació es relacionen, sobretot, amb el seu context econòmic, social i cultural, amb la seua història educativa i escolar o, fins i tot, amb els propis processos d'actuació educativa que es produeixen a l'aula. Per tant, per atendre a la diversitat del meu alumnat, la meua actuació educativa anirà encaminada a:

- Portar a terme mesures **d'ensenyament adaptatiu**, on els objectius i continguts es mantenen constants, adaptant la meua metodologia segons les característiques del meu alumnat.
- Proposar **activitats diversificables** (ajustant individualment la seua dificultat a cadascú) i **diverses** (diferents per a cada alumne).
- Establir per a determinats alumnes propostes curriculars que suposen una **adaptació a ritme dels seus aprenentatges**.
- Dissenyar les **ACI** o **ACIS** oportunes, juntament amb l'equip docent, prèvia avaluació psicopedagògica, si fóra necessari.

Fer **activitats grupals** i **agrupacions flexibles**.

- Proposar programes de **suport**, **reforç** o **enriquiment curricular**, segons els casos.
- **Coordinar-se amb els professionals de suport a l'acció educativa del centre**, a fi d'oferir un proposta curricular que done resposta a les necessitats de l'alumnat.

Entre les **MESURES ORDINÀRIES** (nivell de resposta educativa II del decret d'inclusió) realitzaré una sèrie d'**ADAPTACIONS METODOLÒGIQUES** com són:

- En les **EXPLICACIONS**: simplificar les instruccions; proporcionar, abans de l'explicació, un llistat de concepte clau; escriure en la pissarra la informació; promoure una participació activa; fer preguntes i demanar respostes; i assignar un company/tutor a qui ho necessite.
- En les **ACTIVITATS**: ajustar el temps; segmentar les tasques; prioritzar la qualitat front a la quantitat; proporcionar reforços positius; evitar la supervisió de mode exhaustiu; ajudar en la resolució de les activitats diàries mitjançant **autoinstruccions de Meichenbaum**, i estratègies d'afrontament de l'error.
- Respecte a **l'ORGANITZACIÓ**: fer servir **l'agenda**, donant estratègies per a utilitzar-la bé com, per exemple, utilitzar per a cada matèria un color; posar els horaris visibles i les normes explícites; oferir claus visuals i auditives a l'inici o conclusió d'una activitat (penjar cartell a la pissarra si toca, per exemple, temps de lectura); buscar una bona ubicació dins d'un grup base allunyat dels estímuls de la porta i les finestres; i organitzar l'espai en prestatgeries i caixes d'ordenament.
- En quant al **COMPORTAMENT**: potenciar sistemes d'autoreforç com la plataforma ClassDojo; no prestar excessiva atenció a la conducta pertorbadora; tècnica de l'ós Artur per a treballar la resolució de problemes derivats de conductes disruptives; mantenir, per la meua part, un estil positiu d'interacció i propiciar la integració en el grup-classe; treballar jocs d'assertivitat i d'intel·ligència emocional; crear el racó de la pau.
- Sobre els **CONTINGUTS DE CIÈNCIES**: adaptar els enunciats de les activitats perquè resulten més ràpides i senzilles de llegir; sempre mostrar les autoinstruccions davant dels enunciats de les activitats; aplicar les autoinstruccions "STOP" (PARE i deixe el llapis sobre la taula; MIRE, DECIDISC, SEGUISC I REPASE); donar més temps per a pensar; i treballar mitjançant l'aprenentatge cooperatiu.
- Per últim, com a **RECURSOS HUMANS**, treballaré en equip juntament amb el mestre de suport i la resta de professionals.

Sent la **base legal** per a atendre a la diversitat la següent:

- ✓ **Decret 104/2018**, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià.

- ✓ **Ordre 20/2019**, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.

Com a **MESURES EXTRAORDINÀRIES** (nivell de resposta educativa III i IV del decret d'inclusió) cada aula disposarà de la documentació de l'alumnat inclosos a aquests nivells de resposta educativa.

FOMENT DE LA LECTURA I ELEMENTS TRANSVERSALS

Respecte al **foment de la lectura, comprensió lectora i expressió oral i escrita**, cal dir que la **lectura** és important, és la **millor eina amb què comptem per a aprendre**. Cal fomentar l'hàbit lector des de totes les àrees de l'educació primària. L'ensenyament de la lectura mecànica ha de donar pas a la lectura comprensiva i s'ha de potenciar el fet de llegir com un mecanisme per a assolir tot un seguit d'objectius relacionats no sols amb la lingüística, sinó amb tots els àmbits de l'aprenentatge. A més, cal crear en l'alumnat l'hàbit lector.

Per aquest motiu, manllevat del camp de l'ensenyament de segones llengües, actualment s'ha de potenciar dos tipus de lectura diferents: la **lectura intensiva** i la **lectura extensiva**.

La lectura intensiva es treballa a l'aula, amb textos curts que ens permeten treballar les microhabilitats i els diversos tipus de comprensió. Al manual *Arrels 4 – Projecte Explora d'Edicions Bromera* hi apareixen textos explicatius, com correspon a un llibre de ciències (quadres de teoria, explicacions...), però també s'hi inclouen nombrosos fragments literaris de temàtica científica divulgativa, que donen lloc a treballs de comprensió lectora i també l'expressió, tant oral com escrita.

La lectura extensiva es pot dur a terme fora de l'aula, **durant el curs els alumnes hauran de realitzar 3 lectures preceptives que valorarem com a contingut procedimental**.

La **LOE**, al seu **article 18.6**, sobre organització de l'etapa de Primària, modificat per la **LOMCE**, estableix que **“Sense perjudici del seu tractament específic en algunes de les àrees de l'etapa, la comprensió lectora, l'expressió oral i escrita, la comunicació audiovisual, les Tecnologies de la Informació i la Comunicació, l'empreniment i l'educació cívica i constitucional es treballaran en totes les àrees.”** Açò mateix s'especifica en el **RD126/2014**, pel qual s'estableix el currículum bàsic d'Educació Primària, en el seu **article 10**.

Sobre la **comunicació audiovisual, Tecnologies de la informació i de la Comunicació**, el RD126/2014 estableix en el seu article 7 els objectius de l'etapa d'EP i en relació a este apartat determina com un dels seus objectius: *i) Iniciar-se en la utilització, per a l'aprenentatge, de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació desenvolupant un esperit crític davant els missatges que reben i elaboren*. Per tant, la utilització de la comunicació audiovisual i les TIC cobren especial rellevància en el seu ús educatiu. Entenc que aprendre a través de la comunicació audiovisual no es solament conèixer les noves tecnologies o mitjans de comunicació, sinó sobretot conèixer i interpretar els llenguatges amb els que s'expressen, les estratègies comunicatives i els continguts dels seus missatges. Respecte a la meua PD:

Fem ús d'aplicacions que fomenten el treball en classe com:

- **Recolzament audiovisual a l'aula**, ja que disposem d'un equip multimèdia complet a l'aula amb ordinador i connexió a Internet, altaveus, projector i **pissarra digital**, i molts dels continguts a treballar s'acompanyen de material audiovisual o activitats on-line.
- **Activitats interactives**: serveixen d'introducció a les que es treballen sobre el llibre i són prèvies a l'activitat individual. Poden ser realitzades col·lectivament o individualment. La seua disponibilitat a través d'Internet permet que siguin treballades pels alumnes a casa, reforçant d'aquesta manera el treball realitzat a classe.
- **Recursos d'internet**: també a través de la PDI accedirem a imatges, vídeos o enregistraments que reforcen els continguts treballats a classe. Seran emprats per a il·lustrar les explicacions de classe, i posteriorment per a construir activitats específiques.

En quant a **l'emprenedoria**, "Educar a un xiquet és essencialment ensenyar-li a prescindir de nosaltres". El RD126/2014 especifica en el seu article 10 que "Els currículums d'Educació Primària incorporaran elements curriculars orientats al desenvolupament i consecució de l'esperit emprenedor". Entre els objectius d'esta etapa, especificats en l'article 7 d'este RD, en relació a l'empreniment, destaca el de: *b) "Desenvolupar hàbits de treball individual i d'equip, d'esforç i de responsabilitat en l'estudi, així com actituds de confiança en sí mateix, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès i creativitat en l'aprenentatge, i esperit emprenedor"*.

Sota estes premisses, en la meua PD sobre l'àrea de matemàtiques programaré **activitats encaminades a potenciar les iniciatives personals i l'esperit emprenedor del meu alumnat** mitjançant una **metodologia participativa i activa**, en la què el **treball col·laboratiu**, la responsabilitat, el lideratge i l'esperit d'equip cobren especial rellevància a la vegada que servisquen per a desenvolupar la competència d'aprendre a aprendre i la competència del sentit

d'iniciativa i esperit emprenedor. Així, doncs: treballarem el foment de l'**autonomia** de l'alumnat; proposaré situacions basades en la **vida real** que siguen interessants; presentaré tasques, **assequibles** a les seues possibilitats i capacitats, que suposen entrenar en la planificació, fixar metes i estimular la motivació de l'èxit; fomentaré la **inventiva i la generació** d'idees; promouré el **treball en equips** d'aprenentatge cooperatiu, establint rols en el treball grupal: secretari/a, portaveu, encarregat/da de materials i moderador.

Per últim, respecte a **l'educació cívica i constitucional**, en la meua PD **tindrè molt en compte l'educació en valors cívics i constitucionals** que com a continguts impregnaran tota la meua activitat educativa. La **tolerància, la convivència escolar i social, la responsabilitat, la participació i cooperació, la democràcia, la justícia, la solidaritat, el valor de la interculturalitat, la igualtat i no-discriminació per raó de gènere, el pluralisme i la diversitat** són **valors** molt apreciades que treballaré en la meua PD. El treball escolar de l'educació cívica i constitucional contribuirà al desenvolupament de la competència social i ciutadana.